

sundhed, at der sker en koordinering af sikkerhedsarbejdet på byggepladsen, og at der træffes aftale med arbejdsgiverne om at etablere og vedligeholde sikkerhedsforanstaltningerne i fællesområderne. Det er forhold, som har væsentlig betydning for sikkerheden og sundheden for de beskæftigede på byggepladsen. Samtidig sikrer den foreslåede ændring som noget nyt, at koordineringen varetages af én person.

Det er på den baggrund, at der stilles forslag om ændring af bygherrebestemmelsen, så det ikke fremover er muligt for bygherren at overdrage sin samordningsforpligtelse til en anden, således at bygherren bliver ansvarsfri.

Det bemærkes, at bygherren ikke har pligt til fx at koordinere sikkerhedsarbejdet i de tilfælde, hvor der er flere arbejdsgivere til stede på byggepladsen, og hvor der er beskæftiget under 11 personer, men den enkelte arbejdsgivers pligter og ansvar efter arbejdsmiljølovgivningen vil medføre, at der skal foretages en mere uformel koordinering.

Når henses til, at behovet for koordinering antager et mindre omfang ved mindre bygge- og anlægsarbejder, så findes det ikke betænkeligt, at koordineringen i dette tilfælde varetages mere uformelt af arbejdsgiverne i forening. Det bemærkes hertil, at arbejdsgivernes pligter i de senere år er øget.

Efter forslaget er § 37 strafsanktioneret efter arbejdsmiljølovens almindelige subjektive strafansvar. Strafansvaret efter § 37, stk. 1, vil kun for private boligejere, der agerer som bygherrer på mindre byggeri på egen bolig til eget brug, bringes i anvendelse, såfremt vedkommende direkte giver ordre om at handle i strid med klare regler på området, fx i tilfælde af, at vedkommende forlanger, at nedtagne asbestplader genanvendes.

6. Gebyrbelagt tilsyn med virksomheder i arbejdsmiljømæssigt særligt belastede brancher

Forslagets indhold

Forslaget er et led i udmøntning af finanslovsaftalen for 2001. Aftalen indeholder bl.a. en samlet incitamentspakke til styrkelse af arbejdsmiljøindsatsen. Dette forslag er et element i den samlede incitamentspakke, som regeringen vil søge gennemført.

Incitamentspakken skal ses på baggrund af, at antallet af arbejdsskader stadig er relativt højt efter en række års styrket indsats på området, jf. regeringens handlingsprogram Rent Arbejdsmiljø År 2005 og arbejdsministerens Handlingsplan for forbedring af Arbejdsmiljøet fra 1999.

En styrket indsats på virksomhedsniveau er forudsætningen for at nedbringe antallet af arbejdsskader og nedslidningen på arbejdsmarkedet. En styrket indsats er især væsentlig af hensyn til den enkelte ansatte. Men også samfundet påføres hvert år omkostninger som følge af nedslidning og arbejdsskader. Hertil kommer regeringens målsætning om en fortsat vækst i arbejdsstyrken. I en situation, hvor tilgangen til arbejdsmarkedet bliver mindre, er en styrket arbejdsmiljøindsats en af forudsætningerne for at nå denne målsætning.

Med den samlede incitamentspakke skabes der klare tilskyndelser for virksomhederne til at skabe et sikkert og sundt arbejdsmiljø. Incitamentspakken består af følgende tre elementer:

- 1) Arbejdsmiljøafgift, der betales af virksomheder med ansatte (jf. Lov om generel arbejdsmiljøafgift),
- 2) Certificerings- og tilskudsordning hvorefter virksomheder, der kan dokumentere et særligt godt arbejdsmiljø, kan opnå tilskud, der modsvarer arbejdsmiljøafgiften, og blive fritaget for det gebyrbelagte tilsyn, og
- 3) Gebyrbelagt tilsyn, hvorefter virksomheder inden for de arbejdsmiljømæssigt mest belastede brancher skal igennem et særligt gebyrbelagt tilsyn fra Arbejdstilsynet.

Forslag om certificerings- og tilskudsordning forventes fremsat for Folketinget i et særskilt lovforslag i foråret 2001. Gennemføres forslaget om certificerings- og tilskudsordning vil virksomheder, der bliver certificeret, og som efterfølgende skulle have været omfattet af det brancherettede tilsyn, blive fritaget herfor.

Med nærværende forslag skabes der grundlag for en brancherettet tilsynsindsats med arbejdsmiljømæssigt særligt belastede brancher (jf. punkt 3 ovenfor). Dette gøres ved dels at give arbejdsministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om gennemførelsen af det brancherettede tilsyn med virksomheder i de arbejdsmiljømæssigt særligt belastede brancher, herunder regler om udvælgelse af brancher, dels ved at give arbejdsministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om gebyrer for tilsynsindsatsen.

Der er ikke i de eksisterende bestemmelser hjemmel til at opkræve et gebyr for en brancherettet tilsynsindsats.

Forslaget indebærer således en udvidelse af den gældende bemyndigelsesbestemmelse i arbejdsmiljølovens § 74, stk. 3, idet der skabes hjemmel til, at Arbejdstilsynet kan kræve gebyrer for en brancherettet tilsynsindsats efter nærmere fastsatte regler.